

Memòria **2014** Institut Català de la Salut

Gerència Territorial Alt Pirineu i Aran

 Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

 Institut Català de la Salut
Gerència Territorial
Alt Pirineu i Aran

És un orgull acompanyar el vostre gerent territorial en la presentació de la Memòria d'activitat de 2014, un exercici que destaca pel compliment dels objectius del contracte programa fixat pel CatSalut, l'increment de l'activitat quirúrgica major en un 4,1% respecte de l'any anterior i la reducció en un 34,2% de la llista d'espera quirúrgica dels procediments en garantia.

Amb l'objectiu de fomentar el terciarisme i la coordinació entre els vuit hospitals, l'any 2014 hem impulsat la creació de nous programes corporatius, liderats per clínics experts, per posar en comú aspectes relacionats amb l'assistència, la recerca i la docència d'una àrea d'expertesa determinada, com ara l'hepatitis o la sida.

D'altra banda, per fer un pas endavant en el model d'autonomia de gestió dels equips d'atenció primària, s'ha treballat de manera participada amb professionals de tots els territoris per reorientar-lo cap a un model de lideratge professional. Dins del pla de millora de gestió de persones, destaquen les actuacions encaminades a incrementar l'estabilitat de la plantilla, el desenvolupament professional, i la identificació i l'atracció del talent.

L'any 2014, la institució ha desenvolupat nombroses iniciatives per promoure la participació i la coresponsabilitat dels pacients en la cura de la seva salut. Tant és així que, per exemple, el 64% dels equips d'atenció primària ja ofereixen el Programa Pacient Expert Catalunya®.

Per a l'ICS també són fonamentals les aliances estratègiques amb altres proveïdors del territori, que permeten compartir i unificar serveis, i gestionar conjuntament processos assistencials amb l'objectiu de millorar la coordinació entre dispositius i optimitzar els recursos disponibles. En aquest context, el 2014 hem continuat avançant en les aliances establertes a Girona, Lleida i Tarragona.

Altres projectes estratègics rellevants han estat la culminació de la integració dels laboratoris clínics de l'ICS a la ciutat de Barcelona, l'abordatge integral i integrador de l'atenció als pacients fràgils i amb malalties cròniques, i la revisió dels circuits d'atenció urgent.

Amb el recull de l'activitat duta a terme l'any 2014, volem fer un exercici de transparència i, alhora, deixar constància de la valuosa feina feta per tots i cadascun dels professionals de la institució que, amb la seva tasca diària i el compromís amb els usuaris, la ciutadania i la societat en general, han fet possible que el context tan difícil que ens ha tocat viure esdevingui una oportunitat d'enfortiment i millora del sistema públic de salut.

Carles Constante Beitia

President del Consell d'Administració de l'ICS

Pere Soley Bach

Director gerent de l'ICS

Em complau presentar la Memòria d'activitat de la Gerència Territorial de l'ICS a l'Alt Pirineu i Aran 2014. Aquest territori es caracteritza per una alta ruralitat i dispersió de la seva població, i pel gran nombre de dispositius assistencials, també molt dispersos.

En aquest context les noves tecnologies s'han demostrat molt necessàries, ja que disminueixen molts desplaçaments de la nostra població per temes sanitaris que, depenent de l'època de l'any, són en condicions climatològiques molt adverses. Així, al llarg de l'any 2014 s'han consolidat les visites de teledermatologia i teleoftalmologia i se n'han desenvolupat altres, com ara la consulta virtual en l'especialitat de medicina interna.

També, en compliment del Pla de Salut 2011-2015 i amb l'objectiu d'augmentar el nivell de resolució a l'atenció primària, tots els equips s'han dotat d'ecògrafs.

Cal destacar el compromís de tots els professionals amb la millora de la qualitat assistencial, com ho prova el fet que tots els equips d'atenció primària hagin aconseguit arribar a la meta màxima en l'Estàndard de qualitat assistencial. En aquest sentit, cal també reconèixer la implicació en la consecució de la sostenibilitat del sistema mitjançant l'acompliment del pressupost assignat.

Durant els propers anys tenim projectes molt engrescadors com ara la construcció d'un nou centre d'atenció primària a la Seu d'Urgell, la remodelació i ampliació del CAP del Pont de Suert i la participació del nostre territori en projectes d'investigació com ara el Genpir. Treballem també en projectes que permeten millorar l'autonomia del pacient, com ara la participació activa en el Programa Pacient Expert Catalunya®.

Així mateix, cal destacar l'alta participació en cursos de formació continuada de totes les categories professionals i la participació en activitats comunitàries, fet que il·lustra el grau d'implicació dels nostres professionals envers les necessitats de salut dels ciutadans.

Estem satisfets de tenir una plantilla de professionals altament compromesos amb el territori, competent i preparada per afrontar els reptes de salut que planteja el canvi demogràfic en un futur proper. Des del Pirineu animo tots els professionals a continuar treballant amb la màxima il·lusió, situant la ciutadania en el centre del sistema i amb un compromís de sostenibilitat econòmica i social.

Jaume Capdevila i Mas

Gerent territorial de l'ICS a Lleida, l'Alt Pirineu i l'Aran

► L'ICS a l'Alt Pirineu i Aran

La Gerència Territorial de l'ICS a l'Alt Pirineu i Aran està formada per les comarques de l'Alt Urgell, Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Alta Ribagorça i gestiona sis equips d'atenció primària amb un total de sis centres d'atenció primària i 66 consultoris locals.

Aquesta Gerència té una de les densitats demogràfiques més baixes de Catalunya tot i estar situada dins un territori de 4.651 quilòmetres quadrats. Això es tradueix en una gran dispersió geogràfica de la seva població, marcada pel seu envelliment.

L'ICS a l'Alt Pirineu és el proveïdor de serveis sanitaris d'atenció primària i manté aliances estratègiques amb els tres hospitals de referència pel que fa a l'atenció especialitzada mitjançant convenis de col·laboració, per tal d'oferir uns serveis equitatius i de qualitat a la ciutadania del Pirineu, un territori d'especial complexitat a causa de la seva atomització.

L'activitat en un dia

Atenció primària

928 visites de medicina de família

119 visites de pediatria

646 visites d'infermeria

52 visites d'odontologia

41 visites de treball social

70 visites d'atenció continuada

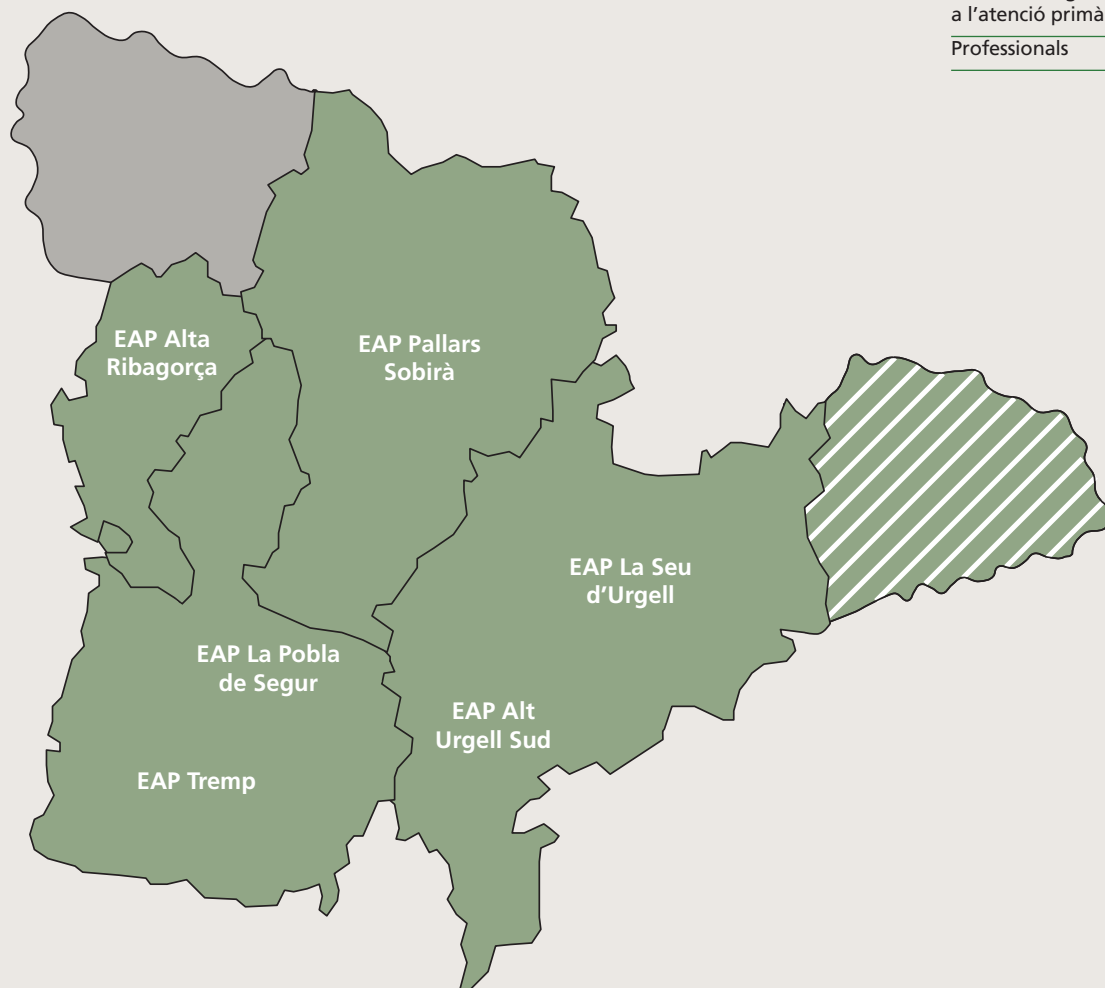
Recursos estructurals

- 6 centres d'atenció primària
- 66 consultoris locals
- 2 punts d'atenció continuada (PAC)
- 10 dispositius d'atenció urgent aïllats o de muntanya

Recursos assistencials

- 6 equips d'atenció primària
- 1 unitat d'atenció continuada i urgències de base territorial (ACUT)
- 1 servei d'atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR)

Població de la Regió Sanitària	68.417
Superfície (km²)	5.775,6
Municipis	77
Fins a 500 habitants	53
Més de 2.000 habitants	8
Nuclis de població	602
Població assignada a l'atenció primària	41.300
Professionals	176

► Activitat assistencial

Activitat d'atenció primària

		Total	% variació 2014/2013
Visites EAP		441.301	0,6
Medicina de família		229.257	1,2
Visites presencials	Al centre	207.822	1,0
	A domicili	6.953	-12,2
Visites no presencials	Telefòniques	8.434	10,8
	Telemàtiques	6.048	17,4
Pediatria		29.448	4,0
Visites presencials	Al centre	28.126	2,4
	A domicili	4	-60,0
Visites no presencials	Telefòniques	1.096	36,7
	Telemàtiques	222	640,0
Infermeria		159.596	-1,3
Visites presencials	Al centre	143.142	-1,0
	A domicili	10.986	-5,6
Visites no presencials	Telefòniques	4.233	-3,1
	Telemàtiques	1.235	9,0

		Total	% variació 2014/2013
Odontologia		12.788	0,5
Visites presencials	Al centre	12.267	-0,4
	Telefòniques	521	26,2
Treball social		10.212	7,7
Visites presencials	Al centre	6.829	11,7
	A domicili	781	13,4
Visites no presencials	Telefòniques	2.602	-2,8
Visites atenció continuada i urgent		25.488	-3,1
Visites presencials	Al centre	20.353	-0,9
	A domicili	4.043	-14,8
Visites no presencials	Telefòniques	1.092	7,7

Font: SIAP.

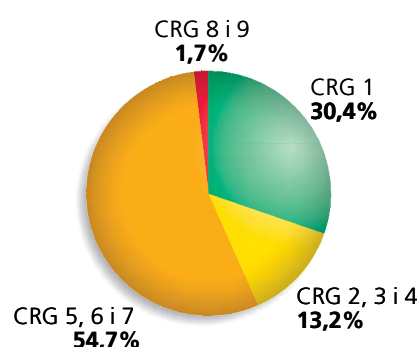

Estratificació de la població assignada atesa pels equips d'atenció primària de l'ICS a l'Alt Pirineu i Aran durant l'any 2014

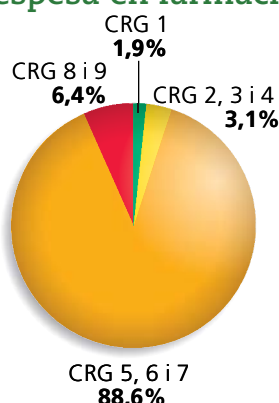
Grups de risc clínic (CRG)	Població assignada atesa ¹		Despesa en farmàcia		Despesa en farmàcia (euros per persona)	Pacients amb dos o més ingressos urgents	
CRG 1. Sans	10.072	30,4%	124.444,34	1,9%	12,36	25	9,6%
CRG 2. Malaltia aguda	366	1,1%	11.829,9	0,2%	32,32	6	2,3%
CRG 3. Malaltia crònica menor	3.072	9,3%	117.397,76	1,8%	38,22	8	3,1%
CRG 4. Múltiples malalties cròniques menors	936	2,8%	72.080,63	1,1%	77,01	4	1,5%
CRG 5. Malaltia crònica dominant	7.395	22,3%	892.034,68	13,7%	120,63	27	10,4%
CRG 6. Dues malalties cròniques dominants	10.165	30,6%	4.189.939,79	64,4%	412,19	138	53,1%
CRG 7. Tres malalties cròniques dominants	594	1,8%	684.295,08	10,5%	1.152,01	35	13,5%
CRG 8. Neoplàsies	440	1,3%	299.528,94	4,6%	680,75	15	5,8%
CRG 9. Malalties catastròfiques	140	0,4%	118.226,47	1,8%	844,47	2	0,8%
Total	33.180	100,0%	6.509.777,59	100,0%		260	100,0%

1. La població considerada és la població assignada atesa que ha estat visitada almenys una vegada durant l'any als serveis de medicina de família, pediatria o infermeria. Els grups 5, 6 i 7 representen el 54,7% de la població assignada atesa a l'atenció primària de l'ICS a l'Alt Pirineu i Aran durant l'any 2014. Aquests grups de pacients generen el 88,6% de la despesa en farmàcia i, en general, són els que fan més ús dels recursos sanitaris. Per això, l'atenció primària de l'ICS a l'Alt Pirineu i Aran posa especial èmfasi en el seguiment d'aquests pacients.

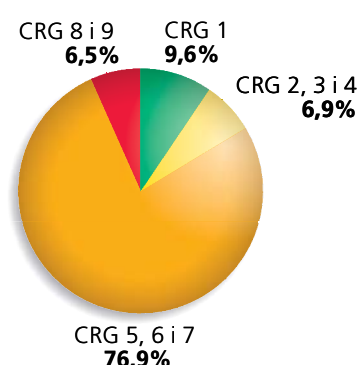
Població assignada atesa

Despesa en farmàcia

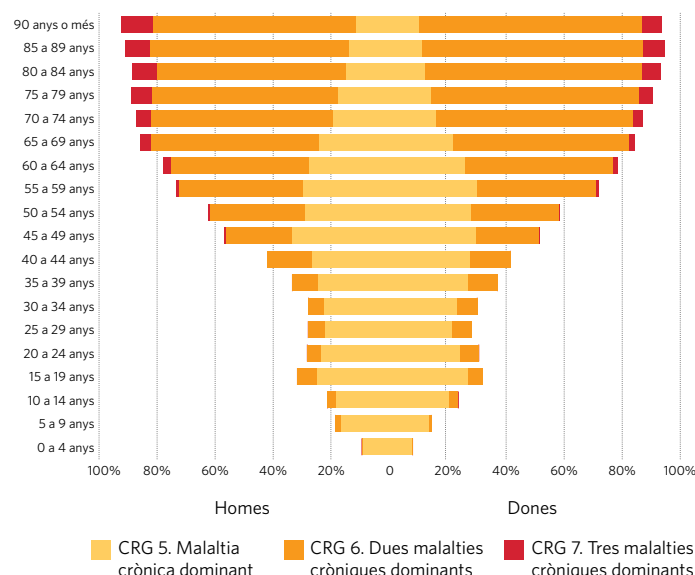

Pacients amb dos o més ingressos urgents

Font: ECAP i CatSalut.

Prevalença de les malalties cròniques importants per edat i sexe

La prevalença de les malalties cròniques augmenta amb l'edat i és altament freqüent, tant en homes com en dones, en edats avançades. A més, en aquestes edats, hi ha una elevada prevalença de multimorbiditat crònica, és a dir, persones amb més d'una malaltia crònica simultàniament.

Com es mostra en el gràfic, més del 80% de la població de 65 anys o més atesa als centres de l'ICS a l'Alt Pirineu i Aran pateix alguna malaltia crònica important, com ara diabetis, hipertensió, malaltia pulmonar obstructiva crònica, asma o insuficiència cardíaca. En aquesta població és més freqüent patir dues o més malalties cròniques simultàniament que no pas una.

Font: ECAP.

Indicadors sintètics de qualitat

Estàndard de qualitat assistencial

L'Estàndard de qualitat assistencial (EQA) és la principal eina que utilitza l'ICS per avaluar la qualitat assistencial dels seus equips d'atenció primària. La darrera revisió, en què han participat més de 300 professionals de tot el territori i que s'ha presentat l'any 2014, ha estat la més exhaustiva i ha donat lloc a un nou EQA que reforça el seu potencial també com a eina de gestió clínica.

El nou EQA inclou 52 indicadors referits a la població adulta –20 dels quals són nous– i 30 indicadors de pediatria –4 dels quals són nous–, que identifiquen els principals problemes de salut que s'aborden des de l'atenció primària. Els indicadors de la població adulta es classifiquen en dotze categories: malaltia cardiovascular, diabetis tipus 2, hipertensió arterial, dislipèmia, obstrucció respiratòria crònica, altres problemes de salut crònics, patologies agudes, activitats preventives, vacunacions, atenció domiciliària, valoració social i prevenció quaternària (que és el conjunt d'activitats que eviten intervencions sanitàries innecessàries).

Els nous indicadors relacionats amb activitats preventives fan referència a la disminució de l'obesitat, a

l'augment de l'activitat física en persones sedentàries amb factors de risc cardiovascular i a la reducció del consum d'alcohol en bevedors de risc. Pel que fa a la prevenció quaternària, els nous indicadors mostren la desprescripció dels tractaments mal indicats, com el dels hipolipemians en els pacients amb risc cardiovascular baix, el dels antiosteoporòtics en pacients amb baix risc de fractura i el dels inhibidors de la bomba de protons en pacients sense risc de gastropatia. També hi ha indicadors de no prescripció com ara el de no tractar amb estatines els pacients amb baix risc cardiovascular i el de no tractar amb antibiòtics les gastroenteritis agudes ni els processos vírics de vies respiratòries.

En la taula següent es mostren els principals indicadors clínics a desembre de 2014 amb relació al gènere del mateix any, amb el nombre de casos controlats. No es presenten les variacions respecte de l'any anterior atesos els canvis exposats. Els principals indicadors clínics han millorat durant l'any. Això es tradueix en un increment del nombre de pacients millor tractats o controlats.

	Pacients amb bon control	% sobre el total de casos	% variació gènere 2014 / desembre 2014
Malaltia cardiovascular			
Tractament amb antiagregants (AAS) o anticoagulants (ACO) en la fibril·lació auricular	724	86,09	2,46
Bon control del tractament amb anticoagulants	442	92,47	-1,82
Tractament antiagregant en cardiopatia isquèmica / AVC	1.349	96,08	1,73
Control de l'LDL-colesterol en cardiopatia isquèmica / AVC	624	66,95	3,13
Tractaments amb betabloquejadors de la cardiopatia isquèmica i insuficiència cardíaca	781	70,81	*
Diabetis mellitus tipus 2			
Cribatge del peu	1.424	68,69	11,75
Control de l'hemoglobina glicada	1.410	68,02	3,81
Cribatge de retinopatia	1.115	69,69	*
Hipertensió arterial			
Control de la tensió arterial	2.789	74,61	4,01
Dislipèmia			
Control de l'LDL-colesterol en pacients amb alt risc cardiovascular	210	76,64	*

	Pacients amb bon control	% sobre el total de casos	% variació gener 2014 / desembre 2014
Activitats preventives			
Cribatge d'obesitat entre 6 i 14 anys	2.682	85,12	6,41
Cribatge d'hàbits tòxics en adolescents	294	80,33	11,44
Activitat física: sedentaris amb factors de risc cardiovascular que milloren en l'etapa del canvi	798	48,07	7,76
Reducció del consum d'alcohol en bevedors de risc	196	44,34	*
Reducció de pes en obesitat i sobrepès	1.510	31,26	0,01
Vacunacions			
Cobertura vacunal sistemàtica infantil	4.766	91,64	2,27
Cobertura vacunació antigripal en infants de risc	72	39,56	23,00
Vacunació de la grip en majors de 59 anys	5.604	55,16	-1,27
Vacunació de la grip en població de risc de 15 a 59 anys	619	29,36	10,90
Vacunació del tètanus	12.683	72,60	2,16
Atenció domiciliària			
Valoració integral de les persones en ATDOM	365	89,46	-1,69
Valoració del risc d'úlceres per pressió en persones en ATDOM	378	94,26	3,10

* El percentatge de variació no es pot calcular perquè els resultats no són comparables per modificacions de criteris.

Font: SISAP.

En la prevenció quaternària, els indicadors mesuren els casos amb prescripcions mal indicades. Els percentatges de variació negatius indiquen una disminució dels casos amb tractaments mal indicats i, per tant, una millora de l'indicador. Tots els indicadors han millorat els seus resultats des de l'inici d'any. En alguns d'ells, però, no es poden presentar els percentatges de variació perquè s'han introduït modificacions en alguns dels criteris de càlcul.

	Pacients en situacions millorables	% sobre el total de casos	% variació gener 2014 / desembre 2014
Prevenció quaternària			
Risc cardiovascular baix amb hipolipemiant mal indicat	933	5,83	-9,80
Noves estatines mal indicades	186	1,16	*
Inadequació de la prevenció de la gastropatia amb inhibidors de la bomba de protons	2.547	57,97	*
Tractament mal indicat en l'osteoporosi amb baix risc de fractura	376	1,98	-36,65

* El percentatge de variació no es pot calcular perquè els resultats no són comparables per modificacions de criteris.

Font: SISAP.

Estàndard de qualitat de prescripció farmacèutica

L'Estàndard de qualitat de prescripció farmacèutica (EQPF) és una eina de mesura que l'ICS utilitza des de 2000 dins el procés d'incentivació professional per a la millora de la qualitat de la prescripció de medicaments en l'àmbit de l'atenció primària.

El conjunt d'indicadors que el componen es defineix com el patró d'ús de medicaments generat quan s'utilitza l'opció terapèutica recolzada per la millor evidència científica disponible en l'abordatge dels problemes de salut propis d'un nivell assistencial. Aquests patrons s'acostumen a ajustar d'acord amb la

prevalença dels problemes de salut prioritzats i les característiques demogràfiques dels pacients atesos.

Al llarg dels anys, les diferents versions disponibles de l'EQPF han estat sotmeses a diversos procediments de validació amb dades procedents de les històries clíniques i han demostrat la seva correlació amb les dades clíniques registrades. Així mateix, han demostrat que els seus valors es correlacionen positivament amb els resultats assistencials dels equips d'atenció primària i negativament amb la despesa farmacèutica que la seva activitat genera.

Indicadors	Objectiu mínim resultat	Objectiu màxim resultat	Resultat EQPF	Assoliment
Seguiment de les recomanacions del Programa d'harmonització farmacoterapèutica de medicaments en l'àmbit de l'atenció primària i comunitària (PHF-APC)	≤ 1,5	≤ 1,0	1,25	10
Seguiment de les recomanacions del PHF-APC anual		≤ 0,07	0,08	0
Utilització d'antihipertensius				
% diürètics o associats recomanats / total d'antihipertensius	≥ 26 %	≥ 30 %	28,62	1
% ARA II / (IECA + ARA II)	≤ 43 %	≤ 32 %	39,17	2
% fàrmacs antihipertensius recomanats / total d'antihipertensius	≥ 70 %	≥ 64 %	67,13	4
Utilització d'antiulcerosos				
DHD* del total d'antiulcerosos	≤ 112	≤ 100	117,18	0
% fàrmacs IBP recomanats / total d'IBP (inhibidor de bomba de protons)	≥ 90 %	≥ 92 %	92,09	4
Utilització de medicaments per a patologia musculoesquelètica				
DHD* del total d'AINE (antiinflamatoris no esteroïdals)	≤ 33	≤ 26	27,37	2
% fàrmacs AINE recomanats / total d'AINE	≥ 65 %	≥ 70 %	71,55	2
DHD* del total de condroprotectors	≤ 5	≤ 3	3,8	2
Utilització de medicaments per a l'osteoporosi				
DHD* del total de medicaments per a l'osteoporosi	≤ 14	≤ 12	8,67	6
% fàrmacs per a l'osteoporosi recomanats / total de fàrmacs per a l'osteoporosi	≥ 50 %	≥ 60 %	49,3	0
Utilització d'antibiòtics				
DHD* del total d'antibiòtics	≤ 11	≤ 9	14,58	0
% penicil·lines / total d'antibiòtics		≥ 60 %	66,98	1
% amoxicil·lina / amoxicil·lina + amoxicil·lina-clavulànic		≥ 50 %	58,58	1
% fàrmacs recomanats / total d'antibiòtics	≥ 70 %	≥ 74 %	74,87	2
Utilització d'antipemians				
% fàrmacs hipolipemians recomanats / total d'hipolipemians	≥ 77 %	≥ 84 %	80,73	10
Utilització de fàrmacs per a patologia respiratòria (asma i MPOC)				
% associacions β2 de llarga durada + corticoides / total d'antiasmàtics	≤ 30 %	≤ 25 %	27,2	2
% fàrmacs antiasmàtics recomanats / total d'antiasmàtics	≥ 82 %	≥ 87 %	80,29	0
Utilització d'antidepressius				
DHD* del total d'antidepressius	-	-	64,08	0
% fàrmacs antidepressius recomanats / total d'antidepressius	≥ 61 %	≥ 65 %	55,87	0
Utilització d'ansiolítics i hipnòtics				
DHD* del total d'ansiolítics i hipnòtics	≤ 74 %	≤ 63 %	79,8	0
% fàrmacs ansiolítics i hipnòtics recomanats / total d'ansiolítics i hipnòtics	≥ 87 %	≥ 89 %	91,86	4
Utilització d'antidiabètics no insulínics				
% fàrmacs antidiabètics no insulínics recomanats / total d'antidiabètics no insulínics	≥ 78 %	≥ 85 %	84,25	7
Total assoliment				60

* Dosis diàries dia / 1.000 habitants dia ajustades per trams d'edat i actiu / pensionista

Font: Unitat de Coordinació i Estratègia del Medicament i SISAP.

Estàndard de qualitat diagnòstica

L'Estàndard de qualitat diagnòstica (EQD), conjunt d'indicadors clínics adreçats a millorar el registre diagnòstic a la història clínica d'atenció primària (ECAP) que es va iniciar l'any 2013, s'ha consolidat entre els professionals sanitaris, tal com es reflecteix

en les millores dels resultats en cadascuna de les seves dimensions. Cal destacar que l'any 2015 els diferents indicadors de l'EQD s'integraran dins de l'EQA, de manera que l'EQD com a estàndard sintètic propi es deixarà de calcular.

EQD	Resultat a desembre de 2013	Resultat a desembre de 2014	% variació desembre 2013 / desembre 2014
EQD1. Ús correcte del registre diagnòstic	48,53	62,09	27,95
EQD2. Concordança entre tractaments i diagnòstics	80,71	86,13	6,71
EQD3. Adequació de nous diagnòstics	49,19	56,51	14,90
EQD4. Concordança entre criteris i diagnòstics	66,90	72,63	8,57
EQD5. Especificitat diagnòstica	17,09	34,11	99,57

Font: SISAP.

Farmàcia

Els objectius estratègics de l'ICS en l'àmbit de la farmàcia són promoure la prescripció saludable i prudent dels medicaments; fomentar l'ús racional, segur i adequat dels medicaments i dels productes sanitaris; promoure la qualitat, l'equitat d'accés i la gestió eficient de la prestació farmacèutica, i millorar els resultats de salut de la població.

Segons el grau de complexitat i multidisciplinarietat de l'atenció sanitària així com el seguiment de l'evolució de l'estat de salut del pacient, cal diferenciar els medicaments amb recepta mèdica que es dispensen a

les oficines de farmàcia dels medicaments hospitalaris de dispensació ambulatoria (MHDA), que dispensen els serveis de farmàcia a pacients no ingressats mitjançant una ordre mèdica.

La implantació de la recepta electrònica tant a l'atenció primària com a l'atenció especialitzada ha aconseguit integrar la prescripció dels diferents nivells assistencials en un únic pla terapèutic. D'aquesta manera, afavoreix una prestació farmacèutica de més qualitat, més segura i més sostenible per al conjunt del sistema de salut.

Principis actius més prescrits per import

Principis actius	Import líquid	% import líquid total
Salmeterol i fluticasona	30.004.120	3,33%
Pregabalina	24.182.751	2,68%
Insulina glargina	22.708.934	2,52%
Atorvastatina	19.377.380	2,15%
Bromur de tiotropi	16.186.674	1,79%
Formoterol i budesonida	15.567.631	1,73%
Fentanil	14.735.965	1,63%
Omeprazole	14.605.959	1,62%
Duloxetina	11.807.329	1,31%
Tacrolímús	11.562.178	1,28%

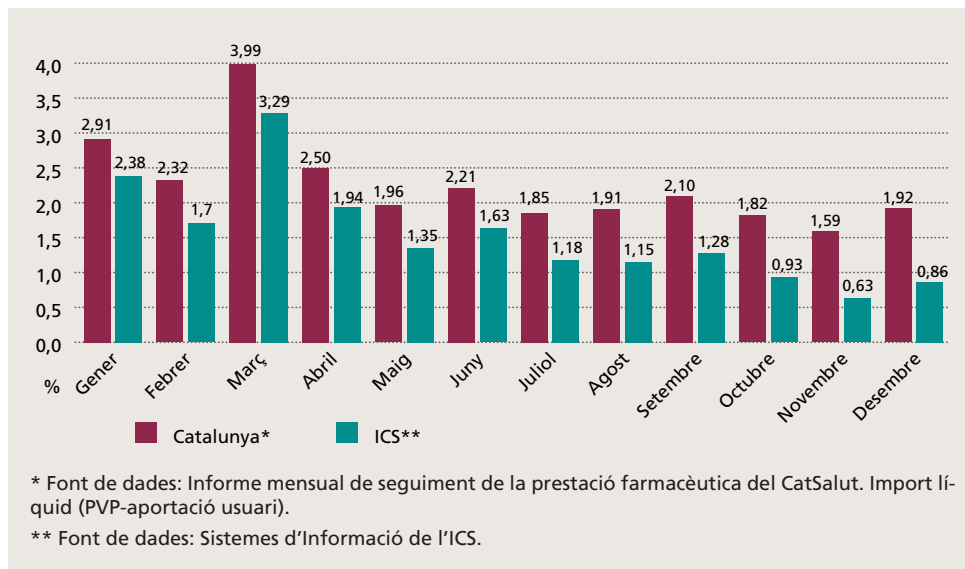
En euros.

Principis actius més prescrits per envasos

Principis actius	Envasos	% total d'envasos
Omeprazole	6.824.433	7,33%
Paracetamol	4.886.958	5,25%
Simvastatina	4.367.338	4,69%
Àcid acetilsalicílic	2.931.551	3,15%
Metformina	2.448.959	2,63%
Enalapril	2.419.563	2,60%
Ibuprofèn	1.857.704	2,00%
Lorazepam	1.823.362	1,96%
Hidroclorotiazida	1.668.376	1,79%
Amlodipina	1.482.212	1,59%

Evolució de la prescripció farmacèutica als centres de l'ICS respecte el total de Catalunya

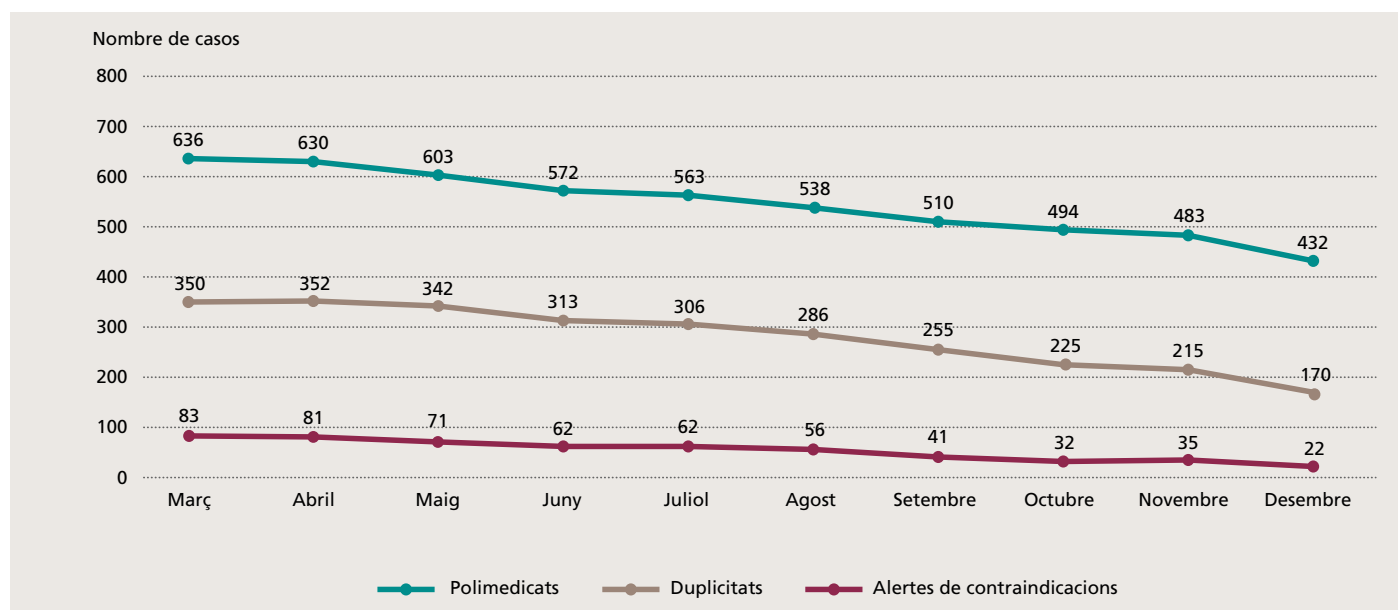
Durant l'any 2014, la despesa en receptes ha augmentat un 1,92% en el global de Catalunya, mentre a l'ICS el creixement ha estat menor (un 0,86%).

El Self-Audit redueix duplicitats i contraindicacions en la prescripció

Durant el 2014, l'indicador de seguretat inclòs dins els acords de gestió de l'ICS ha valorat tres aspectes relacionats amb la seguretat clínica de la prescripció: les duplicitats terapèutiques, les alertes de seguretat de l'Agència Espanyola del Medicament (AEMPS) i la polimedicació. Al llarg de l'any, gràcies a l'eina Self-Audit

de l'ECAP, els metges de l'ICS han reduït en 9.930 (-38%) els casos de redundàncies terapèutiques, han resolt 2.576 de les contraindicacions relacionades amb alguns fàrmacs amb notificacions de l'AEMPS (-58%) i han realitzat 10.781 accions de desprescripcions en pacients polimedicats (-19%).

El PREFASEG incorpora avisos sobre insuficiència renal

Com a novetat de 2014, l'eina PREFASEG ofereix avisos dels fàrmacs formalment contraindicats en insuficiència renal, que consideren valors anormals de filtració glomerular. També recull els motius de la contraindicació i fa recomanacions de les alternatives més segures de tractament.

La Comissió Farmacoterapèutica de l'ICS avalua 9 nous principis actius

Durant el 2014, la CFT de l'ICS ha continuat amb les seves tasques de manteniment del contingut de la GFT i ha avaluat i establert el lloc en la terapèutica d'un total de nou nous principis actius: aflibercept (aprobat), apixaban (aprobat amb ús restringit), bromur d'acildini (no aprovat), carbetocina (no aprovat), crizotinib (aprobat segons criteris del CatSalut), fampridina (no aprovat), ivabradina (aprobat amb ús restringit), loxapina (no aprovat) i regadenoson (aprobat amb ús restringit). A més, per reforçar el pes de l'atenció primària dins de la Comissió, s'ha creat un nou grup de treball on es tracten els temes més preocupants en aquest àmbit.

► Gestió econòmica

Resultat pressupostari de l'exercici 2014: ingressos i despeses

El pressupost inicial assignat a la Gerència Territorial de l'ICS a l'Alt Pirineu i Aran per al 2014 ha estat d'11.630.379,58 €. Aquest pressupost recull com a principal font d'ingressos, un 98,13%, les transferències que la Gerència de l'Alt Pirineu i Aran rep del Servei Català de la Salut (CatSalut) com a contrapartida a l'activitat assistencial que duen a terme els seus centres i que queda fixada en el contracte programa. Una aportació molt menor, de l'1,87%, són els ingressos generats per prestacions sanitàries a tercers obligats al pagament, i altres ingressos i transferències per prestacions no assistencials, com ara el rescabament de despeses, fons de formació contínua, etc.

Al llarg de l'any, s'han produït una sèrie de modificacions pressupostàries que han suposat un increment de 26.215,71 € en el total del pressupost assignat inicialment. Aquestes modificacions han suposat un increment de 3.600,00 € per la generació de crèdit per ingressos del fons de formació contínua, una reassignació territorial entre gerències de l'ICS per l'import de -99.286,05 € i unes assignacions finalistes addicionals de 121.901,76 €, pels següents conceptes: 10.000,00 € en inversions per condicionament de la climatització del Centre d'Atenció Primària de la Seu d'Urgell, 41.347,58 € pel rescat del contracte de manteniment de la climatització del Centre d'Atenció Primària de Pont de Suert, 60.660,00 € de subvenció de la Diputació de Lleida en inversions pel projecte de millora dels sistemes i tecnologies de la informació del coneixement (STIC) a l'atenció primària de l'Alt Pirineu i Aran i els 9.894,18 € restants pel repartiment de bosses en concepte d'increment d'estocs, reducció de sinistralitat, etc. Per tot això, al tancament de l'exercici 2014, la Gerència Territorial de l'ICS a l'Alt Pirineu i Aran ha liquidat ingressos per un import d'11.656.895,29 €

Quant al tancament pressupostari de la despesa de la Gerència Territorial de l'ICS a l'Alt Pirineu i Aran de l'exercici 2014, presenta un important esforç d'estabilització de les despeses corrents de funcionament, en especial de la despesa de personal, amb un lleuger increment del 0,75% respecte de l'exercici anterior. La despesa en béns corrents i serveis s'ha incrementat en un 2,09% pel rescat del contracte de manteniment de la climatització del Centre d'Atenció Primària de Pont de Suert.

L'exercici 2014 de la Gerència Territorial de l'ICS a l'Alt Pirineu i Aran ha suposat un increment en les inversions d'un 407%, principalment pels 60.660,00 € de la subvenció de la Diputació de Lleida, tot i que l'import amb la resta de despeses és comparativament menor.

En global, l'Alt Pirineu i Aran ha assolit les obligacions derivades del seu contracte programa amb el CatSalut en termes de provisió de serveis sanitaris, amb un tancament pressupostari equivalent a l'assignació i ha aconseguit bons nivells d'eficiència.

Pressupost inicial 2014	11.630.679,58
Transferència del CatSalut (assignació)	11.421.771,63
Ingressos propis (assignació)	208.907,95
Modificacions del pressupost	26.215,71
Generacions de crèdit per ingressos de:	66.429,18
Diputació de Lleida	60.660,00
Fons de formació contínua	3.600,00
Bonus de sinistralitat	2.169,18
Reassignacions territorials	
Dins la Gerència Territorial	-99.286,05
Assignacions finalistes	59.072,58
Pressupost final 2014	11.656.895,29
Despesa de l'exercici 2014 (obligacions)	11.656.891,36
Despesa de personal	9.853.779,68
Despesa en béns corrents i serveis	1.685.023,03
Inversions reals	118.088,65
Resultat pressupostari 2014	3,93

Dades no incloses en el tancament pressupostari

Facturació interna neta	-80.586,76
Imputació de despeses del Centre Corporatiu/ Despesa centralitzada*	443.756,07
Imputació d'ingressos propis del Centre Corporatiu	21.478,29

En euros.

* Les despeses del Centre Corporatiu inclouen, a banda de les despeses de personal de serveis centrals i de funcionament i manteniment de l'edifici, aquelles que afecten tots els centres però que es tramiten centralitzadament, com ara els sistemes d'informació, la pòlissa de responsabilitat civil o el pagament de sentències, entre d'altres.

Indicadors

	Despesa líquida de farmàcia per capita / població atesa ponderada (edat)			Despesa* de funcionament de l'atenció primària per capita / població atesa ponderada (edat)		
	2013	2014	% variació 2014/2013	2013	2014	% variació 2014/2013
Atenció primària	220,75 €	221,77 €	0,46	307,30 €	313,80 €	2,11

* Inclou despeses de personal, producte intermedi, tires reactives i material.

En l'àmbit de la Gerència Territorial de l'ICS a l'Alt Pirineu i Aran, el resultat de l'esforç dels professionals és visible tant en la contenció de la despesa de farmàcia com en la despesa corrent per població atesa ponderada. La contenció en la despesa de farmàcia reflecteix un important esforç dels professionals per

adequar la prescripció als pacients atenent a criteris de seguretat, efectivitat clínica i eficiència. Quant a la contenció de la despesa corrent per població atesa, destaca la disminució del preu especialment d'algunes provisions sanitàries i la posada en marxa de mesures de racionalització i eficiència energètica.

► Projectes estratègics

Nova dotació d'ecògrafs als CAP del Pirineu

D'acord amb la línia d'actuació número 3 del Pla de Salut 2011-2015, que fa referència a un sistema més resolutiu en els nivells d'atenció més pròxims al pacient assegurant un servei assistencial coordinat que doni un tractament integral, s'han dotat d'aparells d'ecografies els centres d'atenció primària d'Oliana, el Pont de Suert, la Pobla de Segur i Sort.

Aquesta dotació ha suposat la possibilitat de realització d'ecografies per a consultes de baixa complexitat en l'àmbit de l'atenció primària, mantenint la qualitat del servei i incrementant la capacitat de resolució. També ha comportat la reducció del nombre de derivacions a l'atenció especialitzada i s'han evitat desplaçaments innecessaris.

Aquest projecte s'anirà consolidant i desenvolupant en el futur per tal de millorar l'accés a l'atenció especialitzada, agilitar el diagnòstic i articular la col·laboració entre l'atenció primària i l'atenció especialitzada.

L'atenció primària de la Seu d'Urgell i la Fundació Sant Hospital comparteixen direcció assistencial

El Patronat de la Fundació Sant Hospital de la Seu d'Urgell ha acordat encarregar la direcció assistencial del centre hospitalari a l'ICS, amb el Dr. Jordi Fàbrega Sabaté com a nou director de l'EAP La Seu d'Urgell.

El Patronat ha considerat positiva la proposta d'una direcció assistencial conjunta territorial, que possibilita coordinar les accions sanitàries de l'atenció primària i especialitzada a la comarca de l'Alt Urgell. L'encàrrec de la direcció es basa en la racionalització de l'oferta dels serveis sanitaris a la comarca, de forma que cada dispositiu assistencial (hospital i atenció primària) dugui a terme aquelles activitats en què és més eficient i s'evitin duplicitats en l'oferta sanitària. Això s'ha facilitat amb la recent implementació del sistema d'informació clínica SAP-Argos i ECAP, que permet que tant l'atenció primària com l'hospital tinguin accés a una història clínica compartida. Aquest model s'ha implantat en l'àmbit de la pediatria i posteriorment en l'àrea maternoinfantil, amb un resultat d'èxit i amb el reconeixement unànim de la població i dels professionals.

Aquesta nova direcció assistencial ha de permetre estendre el model a la resta de serveis de salut comarcals, tal com proposa el Pla de Salut 2011-2015 de la Regió Sanitària Alt Pirineu i Aran. Les línies principals de treball se centren en una major coordinació entre l'atenció primària i l'atenció especialitzada, una revisió dels circuits en ambdós nivells assistencials perquè siguin més eficients, una millor coordinació amb els centres de referència de major complexitat, amb una aposta clara per les tecnologies de la informació i la comunicació, i un increment substancial de la formació continuada de tots els professionals sanitaris de la comarca.

Per treure el màxim rendiment dels nous ecògrafs, s'han impartit dos cursos de formació en ecografies de vint hores cadascun per als professionals sanitaris dels centres d'atenció primària.

Aquesta actuació ha comportat una major implicació dels professionals de la salut en l'organització, la racionalització dels processos assistencials dels malalts i, en definitiva, una millora dels serveis que rep el ciutadà.

► Innovació i millores assistencials

L'ACUT del Pirineu incorpora nous desfibril·ladors externs automàtics

La Unitat d'Atenció Continuada Urgent (ACUT) del Pirineu disposa de nous desfibril·ladors externs automàtics (DEA) inclosos dins dels maletins d'urgències i que substitueixen els models anteriors. Aquesta millora permet utilitzar material renovat amb millors prestacions. Així mateix, els professionals de l'ACUT han realitzat, com cada any, la reacreditació en ús dels desfibril·ladors externs automàtics.

Com a complement, s'ha fet una nova edició del Curs d'urgències i emergències ACUT, amb un elevat registre de participació.

Des de l'ACUT s'ha proposat també la formació d'un grup de treball sobre protocols i guies d'actuació assistencials adaptats al territori, a fi d'unificar criteris d'actuació i millorar la qualitat assistencial i la seguretat dels pacients.

Diversos CAP s'equipen amb electrocardiogrames amb la història clínica del pacient

Als CAP d'Oliana i el Pont de Suert, així com els consultoris locals d'Organyà, Coll de Nargó, Esterri, Llavorsí i Isona s'han equipat amb electrocardiogrames que integren les dades de la història clínica del pacient. A més, també s'han adquirit nous equips d'espirometria que faciliten la tasca d'enregistrament i disposició de dades.

En relació amb la telemedicina, cal ressaltar el projecte de tele dermatologia gràcies al desenvolupament d'una versió integrada a l'Estació clínica d'atenció primària (ECAP) i amb comunicació més directa amb el sistema d'informació de l'Hospital Arnau de Vilanova de Lleida mitjançant la Plataforma d'Interoperabilitat de Processos Assistencials (PIPA).

Es consolida l'activitat de l'atenció a la salut sexual i reproductiva

Durant el 2014, al Servei d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR) Alt Pirineu i Aran ha consolidat diferents actuacions com ara la interrupció voluntària de l'embaràs farmacològica, dintre del marc legal equivalent a les nou setmanes gestacionals. A més, s'ha posat en marxa el nou model de citació a les dones del cribratge de cèrvix mitjançant l'ECAP i la incorporació d'un referent de gestió i serveis a cada EAP per a la implantació d'aquest nou model de cribratge.

Així mateix, s'ha continuat amb les xerrades en el territori dins el programa Salut i escola en relació amb l'adolescència, els canvis, i l'afectivitat i sexualitat. Pel que fa a la consulta assistencial diària, s'ha participat activament en el desenvolupament d'aplicacions tecnològiques juntament amb el personal de gestió i serveis en les sol·licituds d'e-consentiment per a l'enviament de resultats de l'ASSIR via correu electrònic i missatgeria mòbil (SMS).

Pel que fa a les propostes de millora, s'està treballant en la implementació del puerperi telemàtic a tot el territori.

Augmenta l'activitat de treball social al territori

L'any 2014, els professionals de l'àmbit de treball social de l'ICS Pirineus han realitzat un total de 10.212 visites. Pel que fa a les visites realitzades a domicili, se n'han realitzat un total de 781, amb un augment d'un 13,4% respecte de l'any passat. Així mateix, aquest any s'han fet 2.602 visites telefòniques.

A més, s'ha fet formació especialitzada per als professionals socials, com ara habilitats d'assessorament i orientació, atenció integral en el context sociosanitari, consum d'alcohol i altres substàncies en la violència masclista de parella, reciclatge en el suport vital bàsic, i altres activitats formatives relacionades amb el programa Beveu menys: formació de formadors i tècniques motivacionals en l'abordatge dels pacients amb problemes d'alcohol i el Protocol de valoració de risc en violència de parella contra la dona. Pel que fa a les jornades, s'ha participat en la Jornada de Treball d'Atenció Primària i CSMIJ, la Jornada Social Clínic de Lleida i el Programa Pacient Expert Catalunya®.

Pel que fa a l'activitat grupal i comunitària, s'ha participat en el Grup de Suport al Cuidador, Grup d'Ansietat i Depressió, xerrades de La Marató de TV3 sobre les malalties del cor, xerrades de riscos a la llar i xerrades sobre el funcionament dels serveis sanitaris. Així mateix, s'ha elaborat un protocol entre treball social d'atenció primària i l'equip PADES a les comarques del Pallars Jussà, a més de la presentació d'una comunicació sobre aquest tema a la 4a Jornada del Pla de Salut de Catalunya 2011 - 2015 a Sitges.

Activitat de treball social a l'Alt Pirineu i Aran 2014

Valoracions socials en pacients dependents	532
Atenció a ancians fràgils amb valoració social	232
Pacient expert i malaltia crònica avançada amb valoració social	604
Visites a domicili en pacient d'atenció domiciliària (ATDOM) i risc social	83
Assessorament i tramitació de la Llei de dependència en pacients dependents	171
Valoracions socials en pacients amb malalties neurodegeneratives	369

Els treballadors i treballadores socials han participat en comissions i grups de treball a tot Catalunya des del punt de vista d'atenció primària i hospitalària.

► Professionals

Recursos humans

	Dones	Homes	Total
Àrea funcional sanitària	35	95	130
Llicenciats sanitaris	32	33	65
Facultatius especialistes	31	31	62
Titulats superiors sanitaris	1	2	3
Diplomats sanitaris	3	57	60
Tècnics de grau mitjà sanitari (auxiliars d'infermeria)	0	5	5
Àrea funcional de gestió i serveis	15	31	46
Residents	50	126	176
Total			

Plantilla equivalent a jornada completa de l'any 2014. Inclou personal fix i interí.

L'Institut Català de la Salut participa en les III Jornades d'Emergències del Pirineu

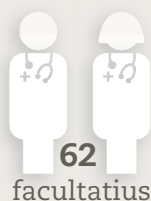
Durant el mes d'octubre ha tingut lloc a l'auditori del col·legi La Salle de la Seu d'Urgell les III Jornades d'Emergències del Pirineu, organitzades per la Direcció Territorial del SEM a l'Alt Pirineu i l'Aran i la Fundació Sant Hospital de la Seu d'Urgell amb la col·laboració de l'Institut Català de la Salut.

A les Jornades s'hi han aplegat més de 400 professionals del món de les emergències i urgències com ara bombers, cossos de seguretat, urgències i emergències sanitàries de les zones del Llenguadoc-Rosselló, Migdia-Pirineus, Catalunya, Andorra, l'Aragó i el País Basc.

L'objectiu de les Jornades ha estat posar en valor la bona gestió dels equips d'emergència en els incidents de muntanya, amb l'anàlisi de grans casos d'èxit des de la bona coordinació de tots els professionals. A més, també s'hi han tractat les novetats en l'atenció a les emergències en zones aïllades més enllà de l'hora d'or, els 60 minuts que marquen el límit de temps en què un pacient ha de rebre assistència sanitària. Aquestes novetats es basen en el fet que la disminució del temps fins al tractament definitiu és clau per millorar els resultats. En aquesta hipòtesi es fonamenten tots els sistemes d'emergència mèdica del món.

Al llarg de tres dies, s'han tractat aspectes com són les patologies, els temps dependents, les noves tecnologies, les emergències pediàtriques en zones aïllades i els casos d'èxit en la bona coordinació. A més, s'han organitzat divuit tallers en diferents escenaris de la Seu d'Urgell, on s'ha posat en pràctica el rescat en barrancs, la recerca de víctimes en enderroc, la intervenció conjunta aèroterrestre, el maneig del pacient lesionat medul·lar i les maniobres en treballs verticals, entre d'altres.

Les Jornades d'Emergències del Pirineu segueixen consolidant-se per tal de convertir-se en el punt de trobada anual de professionals de la urgència i l'emergència del Pirineu, com a escenari per posar en comú experiències i compartir procediments d'actuació en els rescats de muntanya.

Durant aquests tres dies, la Seu d'Urgell s'ha convertit en territori cardioprotegit, gràcies a la instal·lació d'onze desfibril·ladors externs automàtics en diferents negocis de turisme i restauració de la població.

Reunió de la **Societat Catalana de Pediatria** a la Seu d'Urgell

La Seu d'Urgell ha acollit la XX Reunió de la Societat Catalana de Pediatria, que ha aplegat més de 200 pediatres, cirurgians pediàtrics i professionals d'infermeria pediàtrica. L'ICS i Pediatria dels Pirineus han participat en l'organització de la reunió.

Dins de les activitats científiques que s'hi han desenvolupat, s'han presentat més de cent comunicacions i pòsters de diferents treballs. A més, s'hi han celebrat taules rodones i sessions plenàries. Dos treballs realitzats per professionals del Pirineu han estat guardonats. D'una banda, el Premi a la Millor Presentació en Atenció Primària ha estat per al treball "Eficàcia de la sacarosa oral i el clorur d'etilè tòpic en la reducció del dolor de l'acte vacunal en nens menors de dos anys", presentat per Neus Méndez Trulla, infermera de l'EAP La Seu d'Urgell. D'altra banda, el Premi al Pòster més Original ha recaigut en "Estudi descriptiu sobre la cura seca del cordó umbilical a l'Hospital Comarcal del Pallars i l'evolució posterior a nivell ambulatori", presentat per Patrícia Hernández Arancón, de l'Hospital Comarcal del Pallars i ICS Pirineu.

A part de les activitats científiques, la Reunió ha comptat amb dos actes dirigits a la ciutadania. Una sessió per a més de 140 infants de sisè de primària de les escoles de la Seu d'Urgell sobre maniobres de reanimació cardiopulmonar i una xerrada sobre dubtes pediàtrics a càrrec de l'autora del blog *Diario de una mamá pediátrica*, Amalia Arce Casas.

Notable per al servei d'informàtica del Pirineu

La Unitat d'Informàtica del Pirineu dóna servei al lloc de treball de cada professional tant en aspectes de maquinari com de programari. A més

La Seu d'Urgell ha acollit la XX Reunió de la Societat Catalana de Pediatria, que ha aplegat més de 200 pediatres, cirurgians pediàtrics i professionals d'infermeria pediàtrica.

El conseller Boi Ruiz analitza al Pirineu el grau d'implementació i el desplegament del Pla de Salut de Catalunya 2011-2015

Més de 180 professionals han participat aquest any 2014 en la Jornada d'Anàlisi del Pla de Salut de Catalunya 2011-2015 de la Seu d'Urgell. Aquesta Jornada, que ha servit per valorar el grau d'implementació i desplegament del Pla de Salut, ha permès que professionals i proveïdors sanitaris presentin els projectes que es duen a terme al territori per tal de millorar l'atenció sanitària, la qualitat de vida de les persones i la sostenibilitat del sistema sanitari.

Les experiències presentades més destacades han tingut a veure amb la salut comunitària, l'augment de les activitats comunitàries i la promoció de l'alimentació saludable. A més, també s'ha destacat la importància en la gestió conjunta dels serveis sanitaris i socials del territori, sobretot en el programa Teleictus en hospitals geogràficament aïllats, la valoració clínica i d'ortogeriatria amb l'experiència del model de col·laboració proactiva de geriatria i traumatologia, i l'augment de resolució en l'atenció als domicilis gràcies a les tauletes tàctils en xarxa.

administra els servidors de dades dels professionals i s'encarrega del bon funcionament de la xarxa i comunicacions.

A més, també s'hi duen a terme tasques d'explotació de dades locals i suport ECAP a nivell d'operadors. Aquest any 2014 s'ha treballat a fons amb el nou sistema de derivacions de la Plataforma d'Interoperabilitat de Processos Assistencials (PIPA), que permet una comunicació entre l'atenció primària i hospitalària molt més eficient i completa, ja que millora notablement la gestió i l'intercanvi de dades.

En una enquesta a tots els professionals de la salut de l'ICS, el servei d'informàtica ha estat valorat amb un resultat de notable.

El pla de formació de la SAP Lleida Nord ha realitzat diverses activitats amb un total de 40 edicions

L'oferta formativa del Pirineu, que aquest any ha començat amb un total de quinze activitats, ha permès mantenir la continuïtat en les línies establertes en relació amb el Curs d'urgències i emergències i la formació en suport vital bàsic i desfibril·ladors externs automàtics. Així doncs, la formació s'ha presentat com una línia innovadora i amb l'objectiu d'assolir una atenció primària més resolutiva amb dues edicions de cursos d'ecografies.

Durant l'any 2014 han rebut formació 173 professionals, amb un total de 271 hores lectives distribuïdes en catorze activitats formatives presencials i una en línia.

Seguint la línia marcada pel Pla de Salut 2011-2015, s'ha realitzat formació per al desplegament al territori del Programa Pacient Expert Catalunya® i s'ha adaptat formació sobre l'Ebola destinada a tots els col·lectius professionals dels EAP.

També, en aquesta línia, s'ha continuat organitzant activitats formatives juntament amb la Gerència Territorial de Lleida, destinades a grups específics de professionals com ara odontologia i auxiliars d'infermeria.

► Ciutadania

La Fira de Primavera de Tremp tracta la prevenció dels accidents a la llar

Un any més els professionals de l'EAP Tremp han participat en el marc de la Fira de Primavera de Tremp amb una activitat comunitària. El tema escollit per aquest any ha estat la prevenció dels accidents a la llar. S'ha construït un estand dividit en diferents espais on s'acostumen a produir els accidents: la cuina, el bany, el menjador i el dormitori.

Aquest escenari ha permès que la població pugui observar amb atenció el seu entorn domèstic i detecti quins són els elements que poden intervenir en un accident a la llar. L'activitat pretén fer reflexionar sobre com sovint la recol·locació dels elements de mobiliari, la modificació de la posició d'un endoll o el canvi d'hàbits personals poden evitar accidents.

Així mateix, s'han fet recomanacions en cas d'accident com ara no perdre la calma, demanar ajuda i eliminar riscos derivats del propi accident (per exemple tancar les claus de pas del gas o l'aigua, desconnectar la xarxa elèctrica, etc.), així com tenir en un lloc de fàcil consulta els telèfons dels serveis d'assistència i emergències.

El fet de dur a terme l'activitat comunitària en una fira ha facilitat l'accés a moltes persones, de totes les edats i en un espai curt de temps.

Activitats comunitàries destinades a la població

Alguns EAP de l'Alt Pirineu i Aran han realitzat diverses activitats comunitàries destinades a la població per tractar temes de salut.

Els EAP de l'Alt Urgell Sud, l'Alta Ribagorça, el Pallars Sobirà, la Pobla de Segur, la Seu d'Urgell i Tremp han organitzat activitats dins el programa Salut i escola relacionades amb els trastorns en l'alimentació i els hàbits saludables, l'adolescència, l'educació sexual, el consum i les drogoaddiccions i l'autoestima. També s'han realitzat xerrades dirigides a la comunitat en general sobre la prevenció d'accidents, l'ús dels medicaments, la prevenció de l'onada de calor, el càncer, l'obesitat i el sedentarisme, la salut cardiovascular, el tabac i les seves conseqüències, i l'exercici físic entre d'altres.

A més a més, els EAP de la Seu d'Urgell i la Pobla de Segur han realitzat una sessió de portes obertes per a la seva població.

S'imparteix el primer curs d'observadors del Programa Pacient Expert Catalunya® al territori

El Programa Pacient Expert Catalunya® (PPE-CAT®), a banda de permetre intercanviar coneixements i experiències entre pacients amb diferents patologies com ara el tractament anticoagulant oral i la diabetis *mellitus* 2 entre d'altres, també promou canvis d'hàbits per tal de millorar la qualitat de vida dels pacients i la convivència amb la malaltia.

Activitats sobre les malalties de cor per a La Marató de TV3

Els EAP del Pirineu han realitzat diverses activitats i actes de divulgació i informació sobre les malalties del cor, tema central de La Marató de TV3.

Les principals activitats, centrades en insuficiència cardíaca, han tingut lloc al casal d'avis d'Oliana, Peramola, Vilaller, el Pont de Suert, la Torre de Cabdella i Salàs de Pallars. A més, al Pont de Suert i a la Pobla de Segur també s'han realitzat activitats a l'institut de la població. Pel que fa al Pallars Sobirà, s'han realitzat xerrades a Esterri d'Àneu i també a les poblacions de Tírvia, Llavorsí, Ribera de Cardós, Sort, Rialp i Peramea.

A Tremp s'ha fet divulgació al Col·legi Maria Immaculada, a la Residència d'avis Fiella, al casal d'avis, a l'associació de dones Rosa d'Abril, a l'Ajuntament i també a les poblacions de Talarn i Isona.

Finalment, els professionals de l'EAP de La Seu d'Urgell han col·laborat amb La Marató de TV3 fent xerrades informatives al Col·legi La Salle, a l'Institut Joan Brudieu, a l'escola d'adults i als esplais de gent gran de la Seu, Adràll i Pla de Sant Tirs.

Aquest programa, que es va implantar fa aproximadament cinc anys al territori de l'Alt Pirineu, ha impartit aquest 2014 el primer Curs d'observadors del Programa Pacient Expert Catalunya® a professionals sanitaris i administratius.

Arreu del territori existeixen set grups de tractament anticoagulant oral, un de malaltia pulmonar obstructiva crònica i vuit de diabetis *mellitus* 2, programa al qual s'ha incorporat un grup a l'EAP Pallars Sobirà.

Durant el 2014 també s'han realitzat dues sessions informatives a la població de la Seu d'Urgell i del Pallars Sobirà sobre el PPE-CAT® de diabetis *mellitus* 2.

Més d'un centenar d'usuaris s'acrediten a l'espai digital La Meva Salut a l'EAP de Tremp

L'EAP de Tremp ha participat en la prova pilot que el Departament de Salut, a través del CatSalut i amb l'acompanyament de la Fundació TIC-Salut, ha iniciat el mes d'octubre per facilitar l'accés a la ciutadania a l'espai **Cat@Salut La Meva Salut**.

Es tracta d'un espai de consulta digital, segur, personal i intransferible que permet a la ciutadania disposar de la seva informació personal i de salut i utilitzar-la d'una manera segura i confidencial, a més de facilitar la realització de tràmits electrònics.

A Tremp s'han registrat 109 acreditacions a persones majors d'edat que poden accedir a les dades i a la informació més rellevant sobre la seva salut, la medicació, les voluntats anticipades, els tràmits i els seus controls.

Les dades més consultades han estat els informes, les dades personals, els diagnòstics i la recepta electrònica mitjançant el pla de medicació.

Un grup escolar visita al CAP de la Pobla de Segur

Els alumnes de P4 del Col·legi Raiers de la Pobla de Segur han visitat el centre d'atenció primària de la seva població per conèixer les activitats que els professionals hi desenvolupen.

Durant l'activitat els alumnes han pogut participar en algunes tasques mèdiques i d'infermeria. A més, s'ha comptat amb la col·laboració del Servei d'Emergències Mèdiques (SEM), les seves ambulàncies i el Servei de Fisioteràpia de l'Hospital Comarcal del Pallars.

► Docència

Activitat docent en infermeria

Durant l'any 2014 s'han realitzat diverses activitats docents relacionades amb el pregrau d'alumnes d'infermeria. Així, tant l'EAP de la Seu d'Urgell com l'EAP Alt Urgell Sud han acollit alumnes de l'Escola Universitària d'Infermeria d'Andorra, setze en el primer cas i quatre en el segon.

L'EAP de Tremp, per la seva banda, ha participat en activitats docents d'aquest tipus amb alumnes d'infermeria: un de l'Escola Universitària Blanquerna de Barcelona, i un altre pertanyent a l'Escola Universitària de Fisioteràpia de Lleida.

► Responsabilitat social corporativa

Renovació de la certificació EMAS al Pirineu

Dins del marc de responsabilitat social corporativa, l'Alt Pirineu i Aran ha renovat la certificació europea EMAS del sistema de gestió mediambiental de l'atenció primària de l'ICS. Els CAP de Tremp, la Pobla de Segur, Sort i les oficines de la Gerència Territorial Alt Pirineu i Aran a Tremp estan inclosos en aquesta renovació.

L'ICS al Pirineu desenvolupa, certifica i manté un sistema de gestió ambiental per a l'atenció primària, amb els objectius d'assolir i demostrar un comportament efectiu des del punt de vista ambiental. El sistema de gestió ambiental és el conjunt d'instruccions, documents i registres encaminats a minimitzar els impactes que l'activitat d'atenció sanitària a pacients té sobre el medi ambient.

► L'Alt Pirineu i Aran a la xarxa

L'EAP de la Pobla de Segur ja és a Facebook

Per tal de donar a conèixer i compartir les activitats i notícies interessants en l'àmbit de la salut, la innovació i les noves tecnologies, l'EAP de la Pobla de Segur ha obert aquest any un compte a Facebook.

Aquest compte vol ser un canal de comunicació directe i proper entre la ciutadania i els professionals d'aquest equip, donant així ressò a les seves iniciatives, projectes i activitats més destacades.

En l'actualitat s'hi han publicat consells de salut, campanyes de divulgació, jornades de portes obertes i visites d'escolars, entre d'altres. També ha servit per cohesionar l'EAP, proporcionar un sentiment de pertinença i facilitar la participació i divulgació de la informació del territori.

Amb la posada en marxa d'aquest compte, que al final d'any ja comptava amb més de 150 seguidors, s'ha volgut donar resposta a les exigències actuals de la població respecte a les xarxes socials, per poder oferir un espai per compartir coneixements i experiències i facilitar una interrelació més fluida.

La posada en marxa d'aquest perfil s'emmarca dins la voluntat de la Gerència Territorial de l'Alt Pirineu i Aran d'estar present en els nous escenaris i adaptar-se així als nous reptes de la comunicació.

► Obres i equipaments

Climatització de la zona de pediatria del CAP de la Seu d'Urgell

Per tal d'aconseguir un millor confort i una millor temperatura ambiental per als usuaris i per als professionals, al CAP de la Seu d'Urgell s'ha realitzat una intervenció en la climatització del centre, ja que a la zona pediàtrica no hi havia aquesta instal·lació.

Les obres han consistit en la col·locació d'un aparell de clima i renovació d'aire a la zona de pediatria d'aquest centre. Amb aquesta obra, que ha tingut un cost de 14.681,75 €, s'ha aconseguit que tot el centre tingui la mateixa temperatura.

La climatització ha permès aprofitar tots els conductes ja existents de les consultes i sala d'espera, connectant-los directament a les màquines instal·lades.

► Resumen

La Gerencia Territorial del ICS en Alt Pirineu i Aran está formada por las comarcas del Alt Urgell, Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Alta Ribagorça y gestiona seis equipos de atención primaria con un total de seis centros de atención primaria y 66 consultorios locales.

Esta gerencia tiene una de las densidades demográficas más bajas de Cataluña pese a estar situada dentro de un territorio de 4.651 kilómetros cuadrados, lo que se traduce en una gran dispersión geográfica de su población, marcada por el envejecimiento.

El ICS en el Alt Pirineu es el proveedor de servicios sanitarios de atención primaria y mantiene alianzas estratégicas con los tres hospitales de referencia en atención especializada mediante convenios de colaboración, para ofrecer unos servicios equitativos y de calidad a la ciudadanía del Pirineo, un territorio de especial complejidad debido a su atomización.

► Abstract

The Alt Pirineu and Aran Regional Management is formed by the districts of Alt Urgell, Pallars Jussà, Pallars Sobirà and Alta Ribagorça and it manages six primary healthcare teams with a total of six primary healthcare centres and 66 local treatment centres.

This Regional Management caters for one of the lowest demographic densities in Catalonia, despite being based in a territory that covers over 4,651 square kilometres. This leads to a population characterised by strong geographical dispersion and marked by ageing.

The ICS in the Alt Pirineu is the provider of primary healthcare services and maintains strategic alliances with the three referral hospitals for specialist care. Its collaboration agreements enable it to offer equitable, high-quality services to the people of the Pyrenees, a region that is especially complex due to its atomisation.

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

© Institut Català de la Salut
Gerència Territorial Alt Pirineu i Aran
Sant Jordi, 13
25620 Tremp
Tel. 973 65 22 60
www.gencat.cat/ics

Dipòsit legal: B 19593-2014

Coordinació: Gabinet de Comunicació i Imatge de la Gerència Territorial ICS Lleida

Realització: hores.com
Disseny gràfic: victoroliva.com
Fotografies: Àngels Matamoros i Gerència Territorial Alt Pirineu i Aran

il·lusió
servei públic
responsabilitat
innovació
compromís
respecte
integritat
confiança **canvi**
implicació
seguretat
competència
sostenibilitat
equitat
sensibilitat
cooperació

gencat.cat/ics